

τὸ γραμμένο του. Ἀπὸ τὸ γραμμένο του δὲν μπορεῖ νὰ ξε-
φύγῃ κοιν. "Ετσι ἡταν τοὺς γραμμένους τ' Μακεδ. (Δρυμ.)
Κακὰ γραμμένα εἰχα (κακὴν μοῖραν) Θράκ. (Αἰν.) Ἐπῆγε 's
τὴν Ἀμερική, ὅπου ἡ μοῖρά της καὶ τὸ γραμμένο της τὴν
καλοῦσε Χ. Παπαχριστοδ., Θράκ. ἡθογραφ., 4,43. || Φρ.
"Ηταν ἀπ' τῆς τύχης του τὰ γραμμένα πολλαχ. || Γνωμ.
Τὸ γραμμένο ἄγραφο δὲ γίνεται πολλαχ. (πβ. τὸ πεπρωμένο
μένον φυγεῖν ἀδύνατον). Τὰ γραμμένα ἄγραφα
δὲν γίνονται πολλαχ. Τὸ γραμμένο - τὰ γραμμένα δὲν ξε-
γράφεται - ξεγράφονται πολλαχ. Τὰ γραφούμενα δὲν ξεγρά-
φονται ἐνιαχ. Τὸ γραμμένο δὲν ἀπογράφεται Πόντ. (Σινώπ.)
Ο μαῦρος ἀσπρος γίνεται, ἀλλὰ τὰ γραμμένα ἄγραφα δὲν
γίνονται Θάσ. Μακεδ. (Βόιον κ.ά.) Τὰ γραμμένα παραγραμ-
μένα δὲν γίνονται Βιθυν. || "Ἄσμ.

Ἀπὸ τοῦ μοῖρας τὰ γραμμένα | δὲν παρέρχεται κανένα
Ιθάκ.

Τοῦ τύχης τὰ γραφόμενα κινεῖς δὲ δὰ γνωρίζει
μόνον ὁ Παδοδύναμος, π' ἀστράφτει καὶ χιονίζει
Κρήτ. Συνών. γράμμα 10, γραφτὸς (τό), μοιρα,
μοιραῖος (τό), ριζικός (τό), τυχερός (τό). στι Παι-
γνιόχαρτον ἔχον εἰκόνα, τὸ κοιν. λεγόμενον φυγούρα
ἐνιαχ. ζ) Οἱ ὅρχεις τῶν ζώων, κατ' εὐφημισμόν, ἵσως ἐν
τῶν κυανῶν γραμμῶν, αἴτινες διαχράφονται ἐπ' αὐτῶν Κύπρ.:
Ἐν τρώῳ τὰ γραμμένα τοῦ τράουλ-λου, γιατὶ τσικνώνον
Συνών. εἰς τὰς λ. ἀμελέτη τα 1 ιθ καὶ γράμμα
11. η) Είδος σίτου τοῦ κοινοῦ (*Triticum sativum*) Ἀττ.
—Π. Γεννάδ. Λεξικ. Φυτολογ., 880 Βλαστ. 458.

Ἡ μετοχ. καὶ ὁς ὄν. βαπτιστ. ἀνδρῶν Γραμμένος Θεσσ.
(Μαγνησ.) Θράκ. (Αἰν. Μυριόφ.) Μακεδ. (Θεσσαλον. Σέρρ.
Χαλκιδ.), ὁς παρων. Ἀθῆν. Μακεδ. (Αρν.) καὶ ὁς ἐπών. Α.
Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) Κέρκ. Μακεδ.(Πρώτ.) Ἐπίσης ὁς ὄν.
βαπτιστ. γυναικῶν ὑπὸ τοὺς τύπ. Γραμμένη "Ηπ. (Ζαγόρ.)
Ιμβρ. Γραμμένω "Ηπ. Ως τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. Γραμμένο
"Ηπ. (Ιωάνν.) Γραμμένου Θεσσ. Γραμμένη "Ηπ. (Ιωάνν.)
Στοῦ Γραμμένου "Ηπ. Κάρπ. Πελοπν. (Βούρβουρ.) Γραμμένη"
Βρύσ Μακεδ. (Νάουσ.) Γραμμένη Πέτρα "Ανδρ. Πελοπν.
(Μεσσην.) Χίος Γραμμένη Πέτρα Στερελλ. (Παρνασσ.)
Μακεδ. (Αρέθουσ. Βρασν. Λόφ.) Γραμμένη Πλάκα Πελοπν.
(Δημητσάν. Μαντίν. Πιάν. Τριφυλ.) Γραμμένη Ράχ' Στε-
ρελλ. (Φθιώτ.) Γραμμένου "Αλας Θεσσ. Γραμμένης Στέρων
Θεσσ. Γραμμένου Κοντρών Θεσσ.

γράχος δ, I. Θωμοπούλ., Πελασγικ., 132 K. Sandfeld,
Linguist. Balkan., 76, G. Meyer, Neugr. Stud. 1, 24
γράχ'ς Θράκ. (Αἰν.) Μακεδ. (Καταφύγ.) γάρχος Κέρκ.
γάρφος Κέρκ. γαρχής Ερεικ. Κέρκ. Μαθράκ. Οθων. γριά-
χος "Ηπ. (Δρόβιαν.) γκράχ' Θράκ. ('Αδριανούπ.)

Ἐκ τοῦ Σλαβ. gr a h=πίσον. Βλ. G. Meyer, ἐνθ' ἀν.
Οἱ τύπ. γάρχος, γάρφος καὶ γαρχής δι' ὑποχωρητ.
μεταθ. τοῦ ρ.

Διάφορα εἶδη Ψυχανθῶν (Papilionaceae): α) τὸ φυτὸν
Πίσον τὸ ἥμερον (*Pisum sativum*), τὸ κοιν. μπιζέλι
"Ηπ. (Δρόβιαν.) Θράκ. (Αἰν.) Μακεδ. (Καταφύγ.) — I. Θω-
μοπούλ., ἐνθ' ἀν. K. Sandfeld, ἐνθ' ἀν. G. Meyer, ἐνθ'
ἀν. β) Τὸ φυτὸν "Οροβος δοκινὸς (*Vicia ervilia*), τὸ κοιν.
ρόβι Θράκ. ('Αδριανούπ.) γ) Τὸ φυτὸν Βίκιον τὸ ἐδώ-
διμον (*Vicia sativa*) Ερεικ. Κέρκ. Μαθράκ. Οθων. Συνών.
ἀγριοαράκας 2, ἀγριοκούκκι 1, ἀγριοκούκκια 1, ἀγριοκού-
κκια 1, ἀγριοκούκκια 1, βίκος.

γράψα ἡ, Θράκ. (Ηρακλίτσ. Λιμν.)
Ἀγνώστου ἐπόμου.

1) Τὸ φυτὸν Κιχώριον τὸ ἐντετμημένον (*Cichorium intibus*) τῆς οἰκογ. τῶν Συνθέτων. (Compositae) Θράκ. (Ηρακλίτσ.) Συνών. ἀγριοπικρα λίδα, ἀγριοριζα δίκι, πικρή θράκη. 2) Τὸ φυτὸν Καρλινία ἡ κομ-
μεοφόρος (*Carlina gummifera*) ἐπίσης τῆς οἰκογ. τῶν Συν-
θέτων (Compositae), ἡ ἀκανθικὴ μαστίχη τοῦ Θεοφρ. (Ι-
στορ. φυτ. 9.1.2) Θράκ. (Λιμν.) Συνών. ἀγκαθοκολός, λίδα,
ἀγριομαστίχη, ἡξαγκάθα, ἡξοκεφάλα, κόλλα, κολλάγκαθος, μαστιχάγκαθος, χα-
μολίδα, χαμολίδης.

γραψανούδι τό, ἐνιαχ. γραψανούδη Μακεδ. (Δρυμ.)
Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ἐπιθ. γραψανούδης καὶ τῆς ὑποκορ. κα-
ταλ. -ού δι.

Τὸ πτηνὸν Στρουθίον τὸ κοινὸν (*Passer domesticus*)
τῆς οἰκογ. τῶν Σπιζιδῶν (Fringillidae) ἐνθ' ἀν.

γράψη ἡ, Μακεδ. (Χαλκιδ.)

Ἐκ τοῦ θέμ. τοῦ ἀδρ. ἔγραψη τοῦ ρ. γράψω.
Ἡ γραψή, τὸ γράψιμον: "Ἄσμ.

"Ἐχω 's τὴν Ἀδριανούπολη κούρθα μὲ τριά κοπέληα,
τό 'να μαθαίνει γράμματα, τ' ἄλλο μαθαίνει γράψη,
τὸ τρίτο τὸ μικρότερο μαθαίνει τὴν καβάλλα.

γραψιματάκι τό, πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ούσ. γράψη μοιρα καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -άκι.

Τὸ γράψιμον, ἡ γραψή πολλαχ.: "Ἐχω λίγο γραψιματάκι
καὶ στερνά θὰ βγῶ νὰ πάου 's τὸ φροντιστήριο Πελοπν.
(Γαργαλ.) Πρώτη φορὰ ἔβλεπε αὐτὸ τὸ λεπτό, ἀν καὶ κά-
πως ἀνώμαλο, γυναικεῖο γραψιματάκι Γ. Ξενόπ., Αφροδ., 59.

γραψίμι τό, γραψίμιν Λυκ. (Λιβύσσ.) γραψίμι Μεγίστ.
Πελοπν. (Γαργαλ. Δίβρ. Κοντογόν. Μαργέλ. Παιδεμέν.
Ποταμ. κ.ά.) Ρόδ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ούσ. γράψη μοιρα καὶ τῆς ὑποκορ.

1) Τὸ γράψιμον ἐνθ' ἀν.: Γραψίμιν καὶ λοναριασμός, ὅ-
σουν νὰ βγάλ-λη τοὺ μάτιν του Λύκ. (Λιβύσσ.) || "Άσμ.

"Εμαθα τὸν Ἀπόστολο κ' ἔμαθα καὶ γραψίμι
Ρόδ. 2) Τὸ γραπτὸν κείμενον Πελοπν. (Γαργαλ. Δίβρ. Κον-
τογόν. Μαργέλ. Παιδεμέν. κ.ά.).

γράψιμο τό, γράψιμον Κύπρ. Πόντ. (Κερασ. Οἰν.
Σταυρ. Τραπ. Χαλδ.)—Λεξ. Βάιγ. Περίδ. Αἰν. Βυζ. Μπριγκ.
γράψιμο κοιν. καὶ Τσακων. (Πραστ. Χαβουτσ.) γράψιμο
Καππ. (Αραβάν. Σινασσ.) γράψιμον πολλαχ. βορ. Ιδιωμ. γράψιμο
Αλόνν. γράψιμον κοιν. βορ. Ιδιωμ. γράψιμα Καππ.
(Μισθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γράψη μοιρα. Ο τύπ. γράψη μοιρα καὶ εἰς Σομ.

1) 'Η διὰ γραπτῶν χαρακτήρων παράστασις φθόγγων
καὶ διανοημάτων, ἡ γραψή κοιν. καὶ Καππ. (Αραβάν. Μισθ.
Σινασσ.) Πόντ. (Κερασ. Οἰν. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ.) Τσακων.
(Χαβουτσ.): 'Αρχίζω - τελειώνω τὸ γράψιμο. Χαρτὶ γιὰ
γράψιμο. Κουράστηκε τὸ χέρι μου μὲ τὸ γράψιμο. "Ἐχω
γράψιμο κοιν. "Εμαθα τὸ γράψιμον καὶ τὸ δέβασμαν (ἔμα-
θα γραψή καὶ ἀνάγνωσιν) Τραπ. "Εμαθες φάλδιμο, καὶ
γράψιμο (ἔμαθες ἀνάγνωσιν καὶ γραψή) Αραβάν. Χαρτὶ
τοῦ γραψιμάτου Κύθην. Τοῦ γραψιμάτου 'ναι ποὺ σὲ πονεῖ

τὸ στομάχι σου, ὅλη μέρα σκύβγεις, σκύβγεις Νάξ. ('Απύρανθ.) Αὐτὸς ἀπ' τὸ γράφ' μο λιποθύμ' σε 'Αλόνν. Πόσες ἀράδες γράψιμο σᾶς ἔβαλε ὁ δάσκαλος; Πελοπν. (Δάρα 'Αρκαδ.) 'Εγὼ ἄλλη δουλειὰ δὲ νεώθω ἀπὸ τὸ γράψιμο Γ. Ψυχάρ., Στὸν "Ισκιο, 128. Φροντίζεις μὲ λόγια καὶ συμβουλὲς καὶ γραψίματα νὰ γίνεται τὸ καλὸ I. Δραγούμ., 'Ελληνισμ. καὶ 'Ελλην., 64. || Φρ. Πέφτω μὲ τὰ μοῦτρα'ς τὸ γράψιμο (ἀσχολοῦμαι ἐντατικῶς μὲ γραφικὴν ἐργασίαν) σύνηθ. Τὰ γραψίματα τῆς μοίρας - τοῦ θεοῦ (αἱ ραφαὶ τοῦ κρανίου ἢ τὰ ἐπὶ τοῦ μετώπου ἢ τοῦ προσώπου τοῦ βρέφους ἐξανθήματα· ταῦτα θεωροῦνται ὡς γράψιματα τῆς μοίρας καὶ ὡς δηλοῦντα τὰ μέλλοντα νὰ συμβῶσι) N. Πολίτ., Παροιμ. 4, 122. Γραψίματα τοῦ θεοῦ (τὰ ἐκ γενετῆς χωρίσματα τῆς κόμης εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ κρανίου ἢ ἀλλαχοῦ) Κάρπ. || *Ἀσμ.

Κι ἀπὸν τὸν γράφ' μον τὸν πονλὺ κι ἀπὸν τὴ συλλογὴ του ἐσείστηκαν τὰ χέρια του κι χιθ' κιν τὸν μιλάν'

Μακεδ. (Δαμασκ.) || Ποίημ.

"Εντονε! μαμονριασμένος, | 'ς τὰ γραψίματα γυρμένος Δ. Σολωμ., 316. Συνών. γραφή, γράψη, γραφίματα 1. β) Τὸ περιεχόμενον τῆς ἐπιστολῆς 'Αλόνν.: Τῷγραφι ἔνα γράψιμα. Τί γραψίματα ἡταν αὐτὰ ἀπ' τῷγραφι! Συνών. γράμμα 2) 'Ο γραφικὸς χαρακτὴρ κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἰν. Τραπ. Χαλδ.) Τσακων. (Πραστ.): "Εχει καλὸ-ἀσκημὸ γράψιμο. Τίνος γράψιμο εἶναι; Γνωρίζω τὸ γράψιμό του κοιν. 'Εγνωρίζω τὸ γράψιμόν ἀτ' Τραπ. Χαλδ. Τὸ γράψιμό σι δ' σ' καλὲ (δ' γραφικὸς του χαρακτὴρ δὲν είναι καλὸς) Πραστ. Συνών. γράμμα 4. 3) 'Η συμβολαιογραφικὴ πρᾶξις, τὸ προικοσύμφωνον "Ανδρ. Σάμ.: Εἴχαρε σήμερα γραψίματα'ς τοῦ Γιώργη" Ανδρ. Συνών. γράμμα 5β. 4) Τὸ πεπρωμένον, ἡ μοίρα "Ανδρ.: Δὲν εἶναι καλὰ τὰ γραψίματά του. Συνών. γράμμα 10. 5) Μαγεία γενομένη διὰ τῆς γραφῆς μαγικῶν ἐπωδῶν ἐπὶ τριγωνικῶν περιάπτων σκοποῦσα τὴν βλάβην τοῦ ἐχθροῦ ἢ τὴν ἀνάπτυξιν ἔρωτος ἢ μίσους μεταξὺ προσώπων Πόντ. (Κερασ.): Μὲ τὸ γράψιμον ἐποίκεν τὸν παιδᾶν κ' ἐφέκεν τὸ κοντᾶδι' (μὲ τὰ μάγια ἔκαμε τὸν νέον νὰ ἀφήσῃ τὴν νέαν). Συνών. μάγια, μαγικά. β) Νόσος προκληθεῖσα ἐξ ἐπιδράσεως μαγείας Πόντ. (Κερασ.) 6) Ποικίλματα, σχέδια ἐνυφασμένα Θράκη.: Τὰ γράψτουμι'ς τοὺν ἀργαλεύδ. "Ι, πόσα εἰδῶν γραψίματα ἔχουμι!

γραψούρα ἡ, Πελοπν. (Μάν.)

'Εκ τοῦ θέμη. τοῦ ἀορ. ἔγραψα τοῦ ρ. γράψω καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ούρα.

Τὸ παρατεταμένον καὶ ἐνοχλητικὸν γράψιμο.

Γρεβενιτόπουλο τό, ἐνιαχ. Γριβινιτόπουλου Μακεδ. (Γρεβεν.)

'Εκ τοῦ ἐθνικοῦ δνόματος Γρεβενίτης καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -πονλο.

Τέκνον Γρεβενίτου, κατοίκου τῶν Γρεβενῶν: *Ἀσμ.

Φεγγαράκι μου λαμπρό, | φέγγι κι πυρπάταγι,
γιὰ νὰ σὲ φοντήσουμι | γιὰ τὰ δυὸ Γριβιτόπουλα
κι Γριβινιτόπουλα.

γρεγάλα ἡ, Μῆλ.

'Εκ τοῦ ούσ. γρεγάλι ὡς μεγεθ. Ισχυρὸς βορειοανατολικὸς ἀνεμος.

γρεγαλάκι τό, Πόρ. Σαλαμ.

'Εκ τοῦ ούσ. γρεγάλι ὡς ύποκορ.

'Ελαφρὰ πνοὴ τοῦ βορειοανατολικοῦ ἀνέμου ἔνθ' ἀν.: Πῆρε γρεγαλάκι Σαλαμ. Συνών. γρεγάλι, γρεγάλι νάκι.

γρεγάλης ὁ, Ζάκ. —Γ. Σαχτούρ., 'Ιστορ. 'Ημερολ., 132 D.C. Hesselink, Mots marit., 16 G. Meyer, Neugr. Stud. 6, 24 — Λεξ. Βάιγ. Λάουνδ. Λεγρ. Μπριγκ. Βλαστ. 361 γριγάλης Θράκη. ('Αδριανούπ.) γρεγάλης G. Meyer, ἔνθ' ἀν. γρεγάλη Καλαβρ. (Μπόβ.)

'Εκ τοῦ 'Ιταλ. g r e c a l e = βορειοανατολικὸς ἀνεμος. 'Ο τύπ. γρεγάλης καὶ εἰς Σομ.

'Ο βορειοανατολικὸς ἀνεμος ἔνθ' ἀν.: Καὶ μὲ δλίγον γρεγάλη ἐτραυνούσαμε ὑποκάτω τοῦ κάρβου Γ. Σαχτούρ., 'Ιστορ. 'Ημερολ., 132. Συνών. γρεγάλη, γρεγάλης, μέσης.

γρεγάλι τό, 'Αθην. "Ανδρ. 'Αντίπαξ. Εξβ. (Χαλκ.) Μῆλ. Παξ. Πειρ. Πόρ. Σαλαμ. Σέριφ. γρεγάλι Σύμη.

'Εκ τοῦ ούσ. γρέγαλι καὶ τῆς ύποκορ. καταλ. -άλι.

'Ελαφρὰ πνοὴ βορειοανατολικοῦ ἀνέμου ἔνθ' ἀν.: Τὸ πρωτό εἰχε 'ς τὸν πουνέντε, μὰ τώρα τὸ βραδάκι τὸ γέρισε 'ς τὸ γρεγάλη 'Αθην. Πειρ. Μᾶς ἐπιασε 'ς τ' ἀνοιχτὰ γρεγάλη αὐτόθ. "Εγινε - πῆρε γρεγάλη καλὸ Σαλαμ. || Γνωμ.

Καὶ τοῦ ἥλιου τὰ ποδάρια | πουνεντίνηα γιὰ γρεγάληα (τοῦ ἥλιου τὰ ποδάρια=αἱ διὰ μέσου τῶν νεφῶν διαπερῶσαι ραβδωταὶ ἀκτῖνες τοῦ ἥλιου, αἱ ράβδοι τῶν ἀρχαίων, πουνεντίνηα=έλαφροι δυτικοὶ ἀνεμοι, γιὰ=ἢ) Μῆλ. Συνών. γρεγάλης καὶ τῆς ύποκορ. καταλ. -άλι.

γρεγαλίζω Σαλαμ. γρεαλ-λίζ-ζω Μεγίστ. Σύμη.

'Εκ τοῦ ούσ. γρεγάλι.

'Απροσ. 1) Πνέει βορειοανατολικὸς ἀνεμος ἔνθ' ἀν.: "Αρχισε νὰ γρεγαλίζῃ Σαλαμ. Σὲ λίγο θὰ γρεγαλίσῃ αὐτόθ. Γρεγάλισε κ' ἐπειτα φύγαμε αὐτόθ. 2) 'Επὶ δρθαλμῶν, θολοῦμαι Σύμη.: 'Εγρεάλ-λισαν τὰ μ-μάτια μου ἀπὸ τήμη βεῖνα.

γρεγάρω Πελοπν. ('Αργολ.)

'Εκ τοῦ ούσ. γρέγαρος.

'Απροσ., ἀρχίζει νὰ ἐξασθενῇ ὁ πνέων βορειανατολικὸς ἀνεμος, δ' γρέγαρος: Γρεγάρει δ' καιρός.

γρεγάτσα ἡ, Πόρ.

'Εκ τοῦ ούσ. γρέγατσα καὶ τῆς μεγεθ. καταλ. -άτσα.

'Η ισχυρὰ πνοὴ βορειοανατολικοῦ ἀνέμου.

γρεγοβόδι τό, ἐνιαχ. γρεοβόδι Νάξ.

'Εκ τῶν ούσ. γρέγοβοδι καὶ βορεοβόδι.

'Ο βορειοανατολικὸς ἀνεμος ἔνθ' ἀν. Συνών. βορεοβόδι, γρέγοβοδι, γρέγοβοδις, γρέγοβοδιά, γρέγοβοδιάς, γρέγοβοδιάτης, γρέγοβοδιάτης.

γρεγογάρμπι τό, ἐνιαχ. γρεογάρμπια τά, "Ηπ. (Πάργ.)

'Εκ τῶν ούσ. γρέγοβοδι καὶ γρέγοβοδιάς.

Ταυτόχρονος πνοὴ ἀντιθέτων ἀνέμων, ἵτοι βορειοανατολικοῦ καὶ νοτιοδυτικοῦ μὲ συνέπειαν τὴν καιρικὴν ἀκαταστασίαν ἔνθ' ἀν.

γρεγολεβάντες δ, σύνηθ. γριγονλιβάντ'ς Στερελλ. (Γαλαξ.) γρεγολεβάντες Λεξ. 'Ηπιτ. γρεγολεβάντες 'Αμοργ.

'Αντίπαξ. 'Ερεικ. "Ηπ. (Πάργ.) Καστ. Κέρκη. Παξ. Σύρ. γρεγολεβάντες 'Αντίπαξ. 'Ερεικ. Καστ. Κέρκη. Παξ. Σχι-

